

Архів з бідою.
Чортківсько-Бережанська округа ОУН

ПАПКА

для 126

паперів

Фрагмент протокалу про акцію
повстанців на польську поліцію у
місті Роголик [Бережанського
району] 14 квітня 1945р.
Машинопис

20 р.

Крайні дати: 14 квітня 1945р.
Кількість документів: 1
Кількість аркушів: 1
Зберігати: постійно

1. Дня 14.IV.45 р. на м. Рогачин відбулася акція на польську поліцію.
2. Акція відбулася в цей спосіб, що боївка обложила м. Рогачин заставами, а 8-ох бовзників ввійшло в середину місточка і мали завдання здобути будинок в якому приміщувалась поліція. На умовлений знак ракетов почався наступ. Поляки почали відстрілюватися. Під час наступу впав "Генко" з бовзки "Клима", який в тій роботі був командантом бовзки. Щоб улегшити собі наступ ми рішили підпалити будинок, щоб освітити поле бою. Між тим почали горіти інші будинки від куль та сильного вітру, який в той час був.
3. Вислід акції був такий: всіх разом вбитих було 38 особи, з того 22 мужчини, 9 жінок 2 дітей. Між тими жертвами було вбитих 4-ох українців. Спалено 63 господарства в того одно укр. господарство. Відносно вище згаданих жінок було вбито дві особи, а вдушених 7 осіб і двоє дітей вдушених в криївці.
4. Ініціатором акції був Поет - районний СБ в порозумінні з районними організаціями "Гривним та "Климом".
5. Акцією проводив районний СБ Поет і Генко з бовзки "Клима".
6. Причиною акції було те, що дня 7.IV.45 р. в Рогачині zorganizовано польську поліцію, яка складалась з 40 чоловік озброєних в кріси 4 кулемети та один автомат. Крім того була в своя зброя, яка не була зареєстрована більшовиками. Від перших днів засновання польської поліції в Рогачині поляки приступили до активної діяльності своєї роботи. Робили засідки на гостинці Нараїв - Куряни та на інших дорогах. Крім того що ввечера перевіряли людей, які молотили в млині та питали за документами чи хто не є бандерівець. Дня 12.IV.45 р. робили засідку коло млина, де зловили двох українців, які йшли до млина молотити, а саме: Якимів Степана і Кухаршина Григорія з Рогачина. Цих українців забрали на Рогачин містечко в страшний спосіб побити і рено випустили. Дня 13.IV.45 р. польська поліція дібрала ще більше поляків в числі 60-осіб та зробили облаву на кольонію Велику, Бізятин і Долину. В часі цієї облави мужчини втекли в ліс, а поляки змушались над їхніми жінками грабували їх майна та питали за бандерівцями. Між іншим пограбували Василя Якимового, де забрали коня, вбіжжя і муку. Під лісом діти збирали цвіти до яких поляки стріляли з крісів. Рівнож кидали погрози: "ми вам покажем, що то значить польська поліція, а ви перед нами не скристєся. Ми вас найдемо в місячій дірці". Того самого дня заарештували Гузара Степана, Ляська Івана, Какулик Палану, Плонька Зоська. Того самого дня пограбували селян в Рогачині.
7. Гривний про акцію знав, бо разом обробляли план акції і рівнож дав свою бовзку допомогі.
8. Акцію проведено в тій цілі, щоб зліквідувати станицю стрибків, без рівниці чи поляки чи українці.
9. Акцією проводив районний Поет, де брали участь спецвідділ, самооборона і бовзка Гривного.
10. Інструкції, що дітей і жінок не вільно вбивати я одержав в березні від свого провідника Семена, а ці що були вбиті це від заблуканих куль а також впали жертвою пожеж.
11. Вище згадане число вбитих це половина стрибків і їхнєта їх родин.
12. Відгомін акції серед членів організації і та українського населення був дуже привітний тому, що поляки були відповідно поінформованні про місця перебувань людей в організації та тому, що поляки пограбували докочличне населення. Серед поляків в місточку Рогачин були нарікання на стрибків, що саме через них вони потерпіли, а найбільше нарікали на команданта стрибків мовляв, що ми його повішаєм за це, що він намовив наших чоловіків до стрибків.
13. Кушевий Залізняк хотів робити цю акцію на власну руку, бо цього домагались місцеві члени.
14. Винувників на акції не помічається, тому, що всі придержувалися інструкції не вбивати жінок, дітей і невиконувати робіт в самотичкий спосіб.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 1 (один) аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст
Посада
20 березня 2018 року
(підпис)

І. Тардамала
(ініціали (ініціал імені), прізвище)